

Na osnovu člana 8. i člana 13. stav (2) alineja 3. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, 49/06, 51/09), i člana 144. stav (4) Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 i 10/25), Općinsko vijeće Jajce, na sjednici održanoj dana _____2026. godine, donosi

NACRT

ODLUKU

O PROGLAŠAVANJU PLIVE ZAŠTIĆENIM PEJZAŽEM

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom proglašava se područje pejzaža Plive, uključujući i Plivska jezera, Zaštićenim pejzažem, utvrđuju se granice obuhvata, kategorija zaštićenog područja, zoniranje prostora, prirodne vrijednosti, mjere zaštite, dozvoljene intervencije, razvojne smjernice, upravljanje i kaznene odredbe.

Član 2.

(Kategorija i značaj Zaštićenog pejzaža)

- (1) Šire područje Plivskih jezera, koje obuhvata tok rijeke Plive do vodopada Plive, Plivska jezera i Plivski vodopad, a koje administrativno pripada Općini Jajce, proglašava se Zaštićenim (kopnenim) pejzažem – kategorija Va (IUCN/Federacije BiH), u skladu sa Stručnim obrazloženjem za zaštitu pejzaža Plive (2025).
- (2) Zaštićeni pejzaž predstavlja područje značajne pejzažne raznolikosti, hidroloških, geomorfoloških i bioloških vrijednosti, koje se štiti radi očuvanja prirodnog ambijenta, staništa, sedre, biološke raznolikosti, tradicionalnog korištenja prostora i održivog razvoja lokalne zajednice.

POGLAVLJE II. GRANICE OBUHVATA

Član 3.

(Granice obuhvata)

- (1) Granice obuhvata Zaštićenog pejzaža „Pliva“ utvrđuju se na osnovu elaborata – Stručno obrazloženje za zaštitu pejzaža Plive.

- (2) Ukupna površina zaštićenog područja iznosi 1.661,61 ha. Opis je izrađen na osnovu karte u razmjeri R = 1 : 25.000.
- (3) Precizne i detaljne kote granica obuhvata izvest će se u digitalnom katastarskom planu od strane organa uprave nadležnog za geodetske poslove Općine.

Član 4. **(Vanjske granice obuhvata)**

Vanjske granice obuhvata zaštićenog pejzaža „Pliva“ su sljedeće:

Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)
17.2493552°E	44.3420667°N	17.2091431°E	44.3279527°N	17.1918288°E	44.3348595°N	17.2162187°E	44.3670795°N
17.2472006°E	44.3424003°N	17.2093524°E	44.3282994°N	17.1915506°E	44.3348641°N	17.2168644°E	44.3667811°N
17.2450025°E	44.3428967°N	17.2097226°E	44.3285994°N	17.1908346°E	44.3348312°N	17.2171787°E	44.3665130°N
17.2443138°E	44.3430986°N	17.2103726°E	44.3289779°N	17.1902710°E	44.3346809°N	17.2175003°E	44.3662693°N
17.2438226°E	44.3425723°N	17.2109164°E	44.3292885°N	17.1896889°E	44.3345371°N	17.2179068°E	44.3660877°N
17.2436382°E	44.3425349°N	17.2110057°E	44.3296152°N	17.1890525°E	44.3342997°N	17.2181891°E	44.3660458°N
17.2435750°E	44.3424185°N	17.2108685°E	44.3298732°N	17.1885463°E	44.3340101°N	17.2184720°E	44.3659511°N
17.2435046°E	44.3422324°N	17.2106916°E	44.3301119°N	17.1883704°E	44.3338676°N	17.2187065°E	44.3658122°N
17.2433859°E	44.3420227°N	17.2107032°E	44.3302366°N	17.1882215°E	44.3339065°N	17.2188801°E	44.3656466°N
17.2431853°E	44.3418996°N	17.2108362°E	44.3302855°N	17.1881726°E	44.3340857°N	17.2192867°E	44.3654562°N
17.2430330°E	44.3417884°N	17.2112519°E	44.3302020°N	17.1879845°E	44.3342773°N	17.2197671°E	44.3652488°N
17.2429944°E	44.3416430°N	17.2114924°E	44.3302037°N	17.1877973°E	44.3344024°N	17.2204463°E	44.3648144°N
17.2429645°E	44.3414571°N	17.2117716°E	44.3303303°N	17.1873892°E	44.3344128°N	17.2210869°E	44.3645290°N
17.2428196°E	44.3414040°N	17.2120748°E	44.3306393°N	17.1870284°E	44.3343570°N	17.2219477°E	44.3642539°N
17.2425428°E	44.3413603°N	17.2121480°E	44.3311577°N	17.1869054°E	44.3345290°N	17.2223914°E	44.3640374°N
17.2422849°E	44.3412833°N	17.2119944°E	44.3316554°N	17.1868651°E	44.3347749°N	17.2228497°E	44.3637473°N
17.2420180°E	44.3412757°N	17.2119106°E	44.3319330°N	17.1869260°E	44.3350613°N	17.2231459°E	44.3635737°N
17.2418637°E	44.3413385°N	17.2118251°E	44.3323160°N	17.1872006°E	44.3353161°N	17.2232215°E	44.3634074°N

Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)
17.2417248°E	44.3414477°N	17.2119118°E	44.3328345°N	17.1875658°E	44.3357245°N	17.2233972°E	44.3630837°N
17.2415787°E	44.3414874°N	17.2122401°E	44.3333194°N	17.1877281°E	44.3360715°N	17.2240677°E	44.3623859°N
17.2413436°E	44.3415207°N	17.2126098°E	44.3336577°N	17.1878624°E	44.3364117°N	17.2247902°E	44.3613945°N
17.2412220°E	44.3415547°N	17.2130705°E	44.3341980°N	17.1879405°E	44.3367470°N	17.2253875°E	44.3613908°N
17.2409544°E	44.3415934°N	17.2132665°E	44.3345350°N	17.1879083°E	44.3370661°N	17.2264075°E	44.3612573°N
17.2407852°E	44.3415518°N	17.2133418°E	44.3349096°N	17.1877481°E	44.3372644°N	17.2273579°E	44.3604495°N
17.2405680°E	44.3414575°N	17.2132719°E	44.3351393°N	17.1874017°E	44.3375014°N	17.2280694°E	44.3599488°N
17.2404487°E	44.3412942°N	17.2130962°E	44.3352723°N	17.1868319°E	44.3377968°N	17.2288618°E	44.3592522°N
17.2404673°E	44.3411145°N	17.2129876°E	44.3353962°N	17.1866445°E	44.3379251°N	17.2298780°E	44.3593994°N
17.2405928°E	44.3407963°N	17.2130930°E	44.3355252°N	17.1864762°E	44.3380403°N	17.2303464°E	44.3595149°N
17.2407653°E	44.3405885°N	17.2133598°E	44.3355654°N	17.1862771°E	44.3383515°N	17.2308788°E	44.3594331°N
17.2408167°E	44.3403568°N	17.2137463°E	44.3356639°N	17.1862728°E	44.3386062°N	17.2309740°E	44.3593127°N
17.2407541°E	44.3401940°N	17.2139302°E	44.3359146°N	17.1863356°E	44.3387729°N	17.2313115°E	44.3590106°N
17.2405129°E	44.3400879°N	17.2143134°E	44.3362433°N	17.1865935°E	44.3388945°N	17.2317287°E	44.3586437°N
17.2401410°E	44.3400854°N	17.2146703°E	44.3365526°N	17.1869074°E	44.3389899°N	17.2318712°E	44.3584741°N
17.2395662°E	44.3401222°N	17.2150007°E	44.3368331°N	17.1870637°E	44.3390908°N	17.2321784°E	44.3581717°N
17.2391292°E	44.3401425°N	17.2151175°E	44.3371025°N	17.1872452°E	44.3393781°N	17.2324936°E	44.3577636°N
17.2389002°E	44.3401005°N	17.2152485°E	44.3373048°N	17.1873635°E	44.3395319°N	17.2327775°E	44.3573914°N
17.2386103°E	44.3399999°N	17.2155675°E	44.3374508°N	17.1877241°E	44.3396210°N	17.2330782°E	44.3571194°N
17.2382949°E	44.3399978°N	17.2161246°E	44.3377903°N	17.1880486°E	44.3396233°N	17.2333415°E	44.3569255°N
17.2378840°E	44.3398849°N	17.2165272°E	44.3381340°N	17.1883359°E	44.3396319°N	17.2336002°E	44.3567594°N
17.2374041°E	44.3394582°N	17.2168441°E	44.3384116°N	17.1886035°E	44.3397336°N	17.2339028°E	44.3565651°N
17.2371646°E	44.3392245°N	17.2169425°E	44.3387687°N	17.1887124°E	44.3399007°N	17.2341667°E	44.3564673°N

Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)
17.2369629°E	44.3391883°N	17.2169207°E	44.3390040°N	17.1887567°E	44.3400407°N	17.2345661°E	44.3563274°N
17.2368004°E	44.3392511°N	17.2167681°E	44.3391845°N	17.1887903°E	44.3402937°N	17.2347925°E	44.3562294°N
17.2366523°E	44.3394416°N	17.2165662°E	44.3393314°N	17.1888618°E	44.3404890°N	17.2349390°E	44.3562116°N
17.2365272°E	44.3397308°N	17.2164841°E	44.3393911°N	17.1890998°E	44.3407234°N	17.2352695°E	44.3561815°N
17.2364186°E	44.3399970°N	17.2163831°E	44.3394514°N	17.1896710°E	44.3409936°N	17.2356939°E	44.3561359°N
17.2362753°E	44.3404485°N	17.2155808°E	44.3394992°N	17.1900580°E	44.3411759°N	17.2359303°E	44.3561294°N
17.2361033°E	44.3406156°N	17.2152718°E	44.3395177°N	17.1901954°E	44.3412966°N	17.2362840°E	44.3561505°N
17.2357793°E	44.3406541°N	17.2135609°E	44.3395308°N	17.1905000°E	44.3414052°N	17.2365951°E	44.3561714°N
17.2354963°E	44.3406464°N	17.2119970°E	44.3395358°N	17.1908317°E	44.3415606°N	17.2368457°E	44.3562215°N
17.2351816°E	44.3405804°N	17.2099802°E	44.3396365°N	17.1909503°E	44.3416944°N	17.2370398°E	44.3562981°N
17.2347427°E	44.3405066°N	17.2089876°E	44.3396906°N	17.1910231°E	44.3418567°N	17.2374136°E	44.3563975°N
17.2343875°E	44.3404578°N	17.2083740°E	44.3397167°N	17.1908811°E	44.3420686°N	17.2379518°E	44.3566028°N
17.2339275°E	44.3403794°N	17.2083313°E	44.3397246°N	17.1907491°E	44.3422207°N	17.2381273°E	44.3566605°N
17.2334923°E	44.3402546°N	17.2080876°E	44.3397707°N	17.1904611°E	44.3422585°N	17.2382248°E	44.3566665°N
17.2330905°E	44.3400720°N	17.2081641°E	44.3395600°N	17.1901177°E	44.3422760°N	17.2383607°E	44.3566643°N
17.2327612°E	44.3398842°N	17.2081986°E	44.3393340°N	17.1897735°E	44.3423468°N	17.2384536°E	44.3566378°N
17.2324223°E	44.3398355°N	17.2081688°E	44.3392055°N	17.1895765°E	44.3425183°N	17.2385178°E	44.3565538°N
17.2321871°E	44.3398745°N	17.2079297°E	44.3390078°N	17.1894929°E	44.3426299°N	17.2385698°E	44.3564365°N
17.2318957°E	44.3398899°N	17.2076284°E	44.3387417°N	17.1895195°E	44.3425573°N	17.2385972°E	44.3562677°N
17.2316289°E	44.3397820°N	17.2074314°E	44.3385215°N	17.1890453°E	44.3424564°N	17.2386320°E	44.3561835°N
17.2314933°E	44.3396418°N	17.2071617°E	44.3382556°N	17.1886032°E	44.3423330°N	17.2387294°E	44.3561328°N
17.2314001°E	44.3393511°N	17.2071236°E	44.3380691°N	17.1884302°E	44.3423802°N	17.2390465°E	44.3560823°N
17.2314066°E	44.3393058°N	17.2071124°E	44.3380139°N	17.1880571°E	44.3425675°N	17.2391044°E	44.3560780°N

Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)
17.2314535°E	44.3389802°N	17.2070531°E	44.3377269°N	17.1878285°E	44.3427659°N	17.2392606°E	44.3560338°N
17.2315618°E	44.3387372°N	17.2071305°E	44.3374484°N	17.1874039°E	44.3431453°N	17.2393374°E	44.3559529°N
17.2316122°E	44.3385867°N	17.2071965°E	44.3372301°N	17.1867525°E	44.3435852°N	17.2394614°E	44.3557999°N
17.2315408°E	44.3384818°N	17.2074434°E	44.3368547°N	17.1863218°E	44.3438846°N	17.2396795°E	44.3551989°N
17.2313473°E	44.3384457°N	17.2077630°E	44.3365551°N	17.1862921°E	44.3439052°N	17.2400095°E	44.3546464°N
17.2311302°E	44.3383456°N	17.2080411°E	44.3361697°N	17.1860314°E	44.3440864°N	17.2402097°E	44.3542474°N
17.2310190°E	44.3382325°N	17.2081810°E	44.3359293°N	17.1859405°E	44.3441140°N	17.2403016°E	44.3539479°N
17.2302265°E	44.3382271°N	17.2082050°E	44.3357108°N	17.1858569°E	44.3438907°N	17.2404429°E	44.3534279°N
17.2301437°E	44.3383331°N	17.2080910°E	44.3355893°N	17.1856295°E	44.3435830°N	17.2405233°E	44.3529268°N
17.2299386°E	44.3385406°N	17.2078078°E	44.3355270°N	17.1852325°E	44.3432805°N	17.2406149°E	44.3526650°N
17.2296507°E	44.3387358°N	17.2073039°E	44.3354707°N	17.1850495°E	44.3431062°N	17.2407130°E	44.3523618°N
17.2292192°E	44.3389475°N	17.2067562°E	44.3355348°N	17.1848119°E	44.3428385°N	17.2408570°E	44.3521505°N
17.2287722°E	44.3391070°N	17.2065550°E	44.3356465°N	17.1845905°E	44.3427570°N	17.2410549°E	44.3519251°N
17.2283994°E	44.3391567°N	17.2064278°E	44.3357211°N	17.1842395°E	44.3426614°N	17.2414361°E	44.3515755°N
17.2281008°E	44.3391198°N	17.2062390°E	44.3356896°N	17.1840635°E	44.3426534°N	17.2417298°E	44.3513157°N
17.2277723°E	44.3388797°N	17.2061149°E	44.3355379°N	17.1839958°E	44.3428393°N	17.2418455°E	44.3512104°N
17.2274836°E	44.3386863°N	17.2060112°E	44.3354316°N	17.1839465°E	44.3430651°N	17.2419809°E	44.3511389°N
17.2272616°E	44.3383599°N	17.2058110°E	44.3354679°N	17.1837658°E	44.3433764°N	17.2421227°E	44.3510965°N
17.2271655°E	44.3382722°N	17.2056923°E	44.3356783°N	17.1837261°E	44.3435624°N	17.2425805°E	44.3510561°N
17.2268989°E	44.3382588°N	17.2056366°E	44.3359117°N	17.1836392°E	44.3438212°N	17.2428202°E	44.3510646°N
17.2264832°E	44.3383309°N	17.2055095°E	44.3359787°N	17.1835255°E	44.3439934°N	17.2437138°E	44.3511821°N
17.2259725°E	44.3384144°N	17.2052573°E	44.3359770°N	17.1833293°E	44.3440984°N	17.2448299°E	44.3512961°N
17.2254461°E	44.3384746°N	17.2051224°E	44.3358402°N	17.1829751°E	44.3442289°N	17.2450674°E	44.3512708°N

Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)
17.2250084°E	44.3385413°N	17.2048823°E	44.3357179°N	17.1825821°E	44.3444722°N	17.2454697°E	44.3510679°N
17.2246600°E	44.3385912°N	17.2046117°E	44.3355048°N	17.1822969°E	44.3448244°N	17.2462446°E	44.3506349°N
17.2245073°E	44.3385147°N	17.2044573°E	44.3352548°N	17.1821142°E	44.3452954°N	17.2451620°E	44.3507074°N
17.2243883°E	44.3383457°N	17.2041207°E	44.3350554°N	17.1819893°E	44.3456071°N	17.2440766°E	44.3507282°N
17.2243389°E	44.3377942°N	17.2039853°E	44.3349564°N	17.1818940°E	44.3457927°N	17.2437648°E	44.3507026°N
17.2243061°E	44.3371359°N	17.2039558°E	44.3348129°N	17.1816792°E	44.3459042°N	17.2426014°E	44.3504475°N
17.2242932°E	44.3368979°N	17.2038412°E	44.3347291°N	17.1813451°E	44.3459217°N	17.2415463°E	44.3503814°N
17.2242489°E	44.3365728°N	17.2033802°E	44.3346203°N	17.1809033°E	44.3459528°N	17.2408904°E	44.3502710°N
17.2240107°E	44.3362346°N	17.2030770°E	44.3344824°N	17.1809258°E	44.3460522°N	17.2400125°E	44.3499676°N
17.2237223°E	44.3360238°N	17.2029842°E	44.3343459°N	17.1804174°E	44.3461576°N	17.2403568°E	44.3499156°N
17.2233602°E	44.3358821°N	17.2029026°E	44.3341644°N	17.1797107°E	44.3465221°N	17.2410463°E	44.3499202°N
17.2228678°E	44.3358149°N	17.2029261°E	44.3339835°N	17.1792344°E	44.3467856°N	17.2419094°E	44.3498332°N
17.2224228°E	44.3358351°N	17.2028223°E	44.3338847°N	17.1790188°E	44.3468456°N	17.2425542°E	44.3499611°N
17.2221892°E	44.3357580°N	17.2025584°E	44.3339659°N	17.1787901°E	44.3468132°N	17.2429875°E	44.3497786°N
17.2220614°E	44.3356470°N	17.2023245°E	44.3341604°N	17.1783314°E	44.3466538°N	17.2430389°E	44.3491298°N
17.2218140°E	44.3353900°N	17.2021005°E	44.3343851°N	17.1784113°E	44.3481169°N	17.2436118°E	44.3481445°N
17.2216794°E	44.3351780°N	17.2018784°E	44.3344815°N	17.1785326°E	44.3503375°N	17.2438743°E	44.3478372°N
17.2216752°E	44.3348936°N	17.2014159°E	44.3344783°N	17.1785958°E	44.3516153°N	17.2445267°E	44.3473778°N
17.2219351°E	44.3341992°N	17.2013513°E	44.3345910°N	17.1787246°E	44.3538854°N	17.2451295°E	44.3474128°N
17.2220639°E	44.3336257°N	17.2014432°E	44.3347877°N	17.1788230°E	44.3560866°N	17.2475488°E	44.3476443°N
17.2222238°E	44.3332298°N	17.2020121°E	44.3354782°N	17.1788819°E	44.3574029°N	17.2501335°E	44.3477231°N
17.2223788°E	44.3331322°N	17.2022916°E	44.3358120°N	17.1808391°E	44.3585008°N	17.2510783°E	44.3479766°N
17.2225586°E	44.3329942°N	17.2023834°E	44.3360163°N	17.1822214°E	44.3592761°N	17.2517678°E	44.3479811°N

Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)
17.2225603°E	44.3328608°N	17.2023189°E	44.3361214°N	17.1831741°E	44.3598105°N	17.2526358°E	44.3474923°N
17.2224545°E	44.3322973°N	17.2019588°E	44.3363075°N	17.1831924°E	44.3598207°N	17.2532474°E	44.3468472°N
17.2222631°E	44.3314722°N	17.2017359°E	44.3364643°N	17.1844440°E	44.3604111°N	17.2541182°E	44.3461420°N
17.2222697°E	44.3310056°N	17.2016706°E	44.3366223°N	17.1863383°E	44.3613045°N	17.2554187°E	44.3455323°N
17.2222912°E	44.3306054°N	17.2017310°E	44.3368189°N	17.1871158°E	44.3616711°N	17.2570592°E	44.3452957°N
17.2225082°E	44.3300963°N	17.2020332°E	44.3370170°N	17.1879076°E	44.3620445°N	17.2582249°E	44.3451178°N
17.2227588°E	44.3294888°N	17.2026191°E	44.3372399°N	17.1885042°E	44.3623258°N	17.2593484°E	44.3448778°N
17.2227928°E	44.3293614°N	17.2028065°E	44.3373770°N	17.1890428°E	44.3625799°N	17.2614696°E	44.3444870°N
17.2227616°E	44.3292742°N	17.2028150°E	44.3375279°N	17.1898015°E	44.3629376°N	17.2617817°E	44.3436545°N
17.2224706°E	44.3292663°N	17.2026227°E	44.3377528°N	17.1905494°E	44.3632903°N	17.2617863°E	44.3432836°N
17.2220807°E	44.3293202°N	17.2023250°E	44.3379997°N	17.1910483°E	44.3635255°N	17.2624800°E	44.3429481°N
17.2216965°E	44.3293426°N	17.2022389°E	44.3381424°N	17.1921926°E	44.3644609°N	17.2629602°E	44.3424567°N
17.2213356°E	44.3293401°N	17.2022260°E	44.3383233°N	17.1930917°E	44.3651740°N	17.2639123°E	44.3421228°N
17.2208420°E	44.3292600°N	17.2021781°E	44.3387529°N	17.1944010°E	44.3662468°N	17.2650330°E	44.3420991°N
17.2205740°E	44.3293062°N	17.2020864°E	44.3392221°N	17.1960517°E	44.3675615°N	17.2656362°E	44.3421030°N
17.2205689°E	44.3296898°N	17.2018945°E	44.3394243°N	17.1961434°E	44.3676356°N	17.2679097°E	44.3428260°N
17.2205492°E	44.3301596°N	17.2016499°E	44.3396112°N	17.1966494°E	44.3683087°N	17.2734902°E	44.3407980°N
17.2201916°E	44.3309244°N	17.2015104°E	44.3398214°N	17.1968113°E	44.3685374°N	17.2733963°E	44.3400417°N
17.2200124°E	44.3313357°N	17.2011818°E	44.3400153°N	17.1971898°E	44.3690274°N	17.2735115°E	44.3397401°N
17.2198082°E	44.3316124°N	17.2007496°E	44.3401027°N	17.1978684°E	44.3699301°N	17.2742195°E	44.3392138°N
17.2192682°E	44.3320020°N	17.2004339°E	44.3401080°N	17.1987969°E	44.3711651°N	17.2738675°E	44.3390080°N
17.2187695°E	44.3323054°N	17.1999832°E	44.3400069°N	17.1996265°E	44.3722685°N	17.2738906°E	44.3389846°N
17.2184292°E	44.3326615°N	17.1992506°E	44.3397528°N	17.2003091°E	44.3731763°N	17.2739954°E	44.3389089°N

Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)
17.2182239°E	44.3330149°N	17.1985744°E	44.3394590°N	17.2004399°E	44.3748951°N	17.2736358°E	44.3386976°N
17.2179005°E	44.3332237°N	17.1984007°E	44.3392782°N	17.2005443°E	44.3762680°N	17.2734811°E	44.3386184°N
17.2175377°E	44.3333555°N	17.1979769°E	44.3390824°N	17.2017245°E	44.3771018°N	17.2732371°E	44.3385124°N
17.2172044°E	44.3332861°N	17.1977749°E	44.3389279°N	17.2021326°E	44.3773784°N	17.2730725°E	44.3384418°N
17.2169260°E	44.3331020°N	17.1976228°E	44.3385344°N	17.2024200°E	44.3775931°N	17.2728122°E	44.3382743°N
17.2165811°E	44.3329078°N	17.1978174°E	44.3380041°N	17.2026630°E	44.3774990°N	17.2725491°E	44.3380925°N
17.2159979°E	44.3325297°N	17.1978249°E	44.3379837°N	17.2032312°E	44.3771285°N	17.2724079°E	44.3379769°N
17.2153752°E	44.3321034°N	17.1980243°E	44.3376392°N	17.2036099°E	44.3765497°N	17.2722838°E	44.3378656°N
17.2148724°E	44.3317163°N	17.1985199°E	44.3373433°N	17.2039725°E	44.3762343°N	17.2721904°E	44.3377872°N
17.2146753°E	44.3314656°N	17.1990138°E	44.3371539°N	17.2047722°E	44.3759546°N	17.2720851°E	44.3377055°N
17.2147603°E	44.3311018°N	17.1992200°E	44.3370023°N	17.2051724°E	44.3757838°N	17.2718793°E	44.3375284°N
17.2149391°E	44.3307194°N	17.1992135°E	44.3367961°N	17.2053638°E	44.3757045°N	17.2716975°E	44.3373734°N
17.2152659°E	44.3302804°N	17.1991331°E	44.3365627°N	17.2056605°E	44.3755205°N	17.2715671°E	44.3372314°N
17.2154428°E	44.3300418°N	17.1988576°E	44.3363745°N	17.2059839°E	44.3752747°N	17.2714565°E	44.3371099°N
17.2154448°E	44.3298884°N	17.1986098°E	44.3361906°N	17.2065171°E	44.3748690°N	17.2700123°E	44.3373267°N
17.2151108°E	44.3298765°N	17.1985669°E	44.3359309°N	17.2068236°E	44.3745921°N	17.2700003°E	44.3373520°N
17.2146041°E	44.3297867°N	17.1984208°E	44.3357636°N	17.2071139°E	44.3742344°N	17.2698766°E	44.3373155°N
17.2143258°E	44.3295930°N	17.1980618°E	44.3355748°N	17.2072463°E	44.3740368°N	17.2682777°E	44.3365818°N
17.2142096°E	44.3292949°N	17.1976575°E	44.3352993°N	17.2072926°E	44.3738139°N	17.2672481°E	44.3360733°N
17.2140924°E	44.3290542°N	17.1972894°E	44.3350971°N	17.2073053°E	44.3735101°N	17.2662123°E	44.3360667°N
17.2140278°E	44.3288907°N	17.1969386°E	44.3349882°N	17.2073162°E	44.3733427°N	17.2602841°E	44.3327142°N
17.2139769°E	44.3286890°N	17.1965390°E	44.3350586°N	17.2074906°E	44.3732385°N	17.2602755°E	44.3327407°N
17.2139109°E	44.3284940°N	17.1961737°E	44.3353287°N	17.2079272°E	44.3729376°N	17.2603666°E	44.3332670°N

Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)	Longituda (X)	Latituda (Y)
17.2135509°E	44.3284243°N	17.1957056°E	44.3356447°N	17.2086549°E	44.3723392°N	17.2603111°E	44.3337924°N
17.2133114°E	44.3283459°N	17.1953589°E	44.3359084°N	17.2089344°E	44.3721365°N	17.2602832°E	44.3338770°N
17.2130607°E	44.3280948°N	17.1951251°E	44.3360597°N	17.2096123°E	44.3719055°N	17.2600572°E	44.3345618°N
17.2129182°E	44.3277582°N	17.1947720°E	44.3361104°N	17.2098269°E	44.3718636°N	17.2598046°E	44.3352261°N
17.2126799°E	44.3275935°N	17.1942673°E	44.3362336°N	17.2097285°E	44.3713650°N	17.2592597°E	44.3358184°N
17.2122412°E	44.3273987°N	17.1938571°E	44.3363904°N	17.2099710°E	44.3707502°N	17.2580238°E	44.3369669°N
17.2117324°E	44.3274623°N	17.1936062°E	44.3364352°N	17.2107067°E	44.3702509°N	17.2575674°E	44.3382958°N
17.2114654°E	44.3274413°N	17.1932727°E	44.3364129°N	17.2115564°E	44.3699859°N	17.2568693°E	44.3394128°N
17.2110927°E	44.3273236°N	17.1930801°E	44.3362519°N	17.2121601°E	44.3696165°N	17.2565619°E	44.3405323°N
17.2108114°E	44.3273600°N	17.1929253°E	44.3360380°N	17.2127018°E	44.3693200°N	17.2555742°E	44.3413670°N
17.2106341°E	44.3276273°N	17.1928268°E	44.3357845°N	17.2130363°E	44.3688133°N	17.2545922°E	44.3417462°N
17.2105366°E	44.3279144°N	17.1928383°E	44.3356316°N	17.2138074°E	44.3683291°N	17.2534676°E	44.3418089°N
17.2101221°E	44.3279211°N	17.1927481°E	44.3354380°N	17.2146519°E	44.3678863°N	17.2512184°E	44.3419344°N
17.2096818°E	44.3278605°N	17.1925091°E	44.3352900°N	17.2153836°E	44.3675892°N		
17.2092377°E	44.3278766°N	17.1921515°E	44.3349881°N	17.2156145°E	44.3675084°N		

Član 5. (Dokumenti sa kartama)

Zvanična karta granica Zaštićenog pejzaža, sa ucrtanim zonama zaštite, čuva se u nadležnom općinskom organu uprave, Službi graditeljstva/urbanizma, prostornog uređenja, geodetskih, katastarskih i imovinsko-pravnih poslova.

POGLAVLJE III. KATEGORIZACIJA I CILJEVI ZAŠTITE

Član 6.

(Ciljevi zaštite)

Ciljevi zaštite Zaštićenog pejzaža „Pliva“ su:

1. očuvanje prirodnih, pejzažnih i hidroloških vrijednosti pejzaža Plive;
2. zaštita staništa od interesa za biodiverzitet, uključujući rijetke i ugrožene vrste;
3. očuvanje geomorfoloških fenomena i sedrenih formacija;
4. zaštita posebnih prirodnih i/ili kulturnih znamenitosti;
5. očuvanje kvaliteta i prirodnog režima voda;
6. održavanje usluga ekosistema prisutnih na području razmatranja;
7. održivo korištenje prirodnih resursa iz prirodnih ekosistema;
8. sprječavanje degradacije prostora usljed neplanske gradnje, eksploatacije i neprimjerenog turizma;
9. omogućavanje naučnih istraživanja, edukacije, rekreacije i održivog turizma;
10. očuvanje kulturnih i tradicionalnih vrijednosti i običaja.

POGLAVLJE IV. ZONIRANJE PROSTORA

Član 7.

(Zaštićene zone)

Područje se dijeli na tri zaštićene zone:

- Zona I – zona aktivne zaštite (IUCN kategorija IV, Kategorija IV: Područje upravljanja staništima/vrstama Federacije BiH)
- Zona II – zona korištenja (IUCN kategorija VI, Kategorija VI: Zaštićena područja sa održivim korištenjem prirodnih resursa Federacije BiH)
- Zona III – zona korištenja (IUCN kategorija V, Kategorija Va: Zaštićen pejzaž Federacije BiH)

Član 8.

(Zona I – zona aktivne zaštite)

- (1) Zona I (aktivna zaštita, IUCN kategorija IV, Kategorija IV: Područje upravljanja staništima/vrstama Federacije BiH) obuhvata Veliko i Malo plivsko jezero, sedrene formacije i barijere, šume visoke zaštitne vrijednosti (HCVF), staništa od evropskog značaja, mnogobrojne vrste flore i faune, te Nacionalne spomenike BiH „Kulturni pejzaž – Plivska jezera sa kompleksom mlinova na Plivi“ i „Historijsko gradsko područje Jajca“.
- (2) Površina obuhvata iznosi: 558,89 ha. Opis je izrađen na osnovu karte u razmjeri R = 1 : 25.000.

Član 9.

(Zona II – zona korištenja)

- (1) Zona II (zona korištenja, IUCN kategorija VI, Kategorija VI: Zaštićena područja sa održivim korištenjem prirodnih resursa Federacije BiH) obuhvata šire područje obala Plivskih jezera na sjeverozapadnom dijelu, uključujući staništa od evropskog značaja, pećinske ekosisteme, vrijedne vrste flore i faune.
- (2) Površina obuhvata iznosi: 651,97 ha. Opis je izrađen na osnovu karte u razmjeri R = 1 : 25.000.

Član 10.

(Zona III – zona korištenja)

- (1) Zona III (zona korištenja, IUCN kategorija V, Kategorija Va: Zaštićen pejzaž Federacije BiH) obuhvata Plivski vodopad, staništa od evropskog značaja, vrijedne vrste flore i faune, te kulturno-historijske vrijednosti, tradicionalno korištene površine, postojeće pristupne pravce i prostore u kojima se mogu obavljati aktivnosti održivog turizma, rekreacije i održivo korištenje prirodnih dobara.
- (2) Površina obuhvata iznosi: 450,75 ha. Opis je izrađen na osnovu karte u razmjeri R = 1 : 25.000.

Član 11.

(Kote granica obuhvata zona)

Precizne i detaljne kote granica obuhvata zona I-III izvest će se u digitalnom katastarskom planu od strane organa uprave nadležnog za geodetske poslove Općine.

POGLAVLJE V. PRIRODNE VRIJEDNOSTI ZAŠTIĆENIH ZONA

Član 12.

(Vrijednosti Zone I)

- Posebne prirodne vrijednosti: Vodna tijela Plivskih jezera, sedra, pećinski ekosistemi;
- Staništa od evropskog značaja: 3150-Prirodne eutrofne vode sa vegetacijom sveza *Magnopotamion* i *Hydrocharition*, *9180-Šume velikih nagiba i klisura (*Tilio-Acerion*), *91E0-Aluvijalne šume crne johe i gorskog jasena (*Alno-Padion*, *Salicion icanae*, *Salicion albae*), 6510-Nizijske livade košanice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*);
- Vrijednosti biološke raznolikosti:
 - a) vrijednosti flore: *Campanula hofmannii*, *Carex acutiformis*, *Liparis loeselii*
 - b) vrijednosti faune: *Salmo trutta*, *Thymallus thymallus*, *Phoxinus phoxinus*, *Cottus gobio*, *Pelophylax ridibundus*, *Bufo bufo*, *Lacerta viridis*, *Salamandra salamandra*, *Zamenis longissimus*, *Emys orbicularis*;

- Kulturno-historijske vrijednosti: Nacionalni spomenik BiH „Kulturni pejzaž – Plivska jezera sa kompleksom mlinova na Plivi“, Nacionalni spomenik BiH - Historijsko gradsko područje Jajca.

Član 13. (Vrijednosti Zone II)

- Posebne prirodne vrijednosti: pećinski ekosistemi, sedra;
- Staništa od evropskog značaja: 6210 - Poluprirodni suvi karbonatni travnjaci i pašnjaci sa facijesima žbunjaka (*Festuco-Brometalia*) (*važna staništa orhideja), 91M0 - Panonsko-balkanske šume cera i kitnjaka, 91K0 - Ilirske bukove šume (*Aremonio-Fagion*);
- Vrijednosti biološke raznolikosti:
 - a) Vrijednosti flore: *Torminalis glaberrima*, *Molinia arundinacea*, *Melittis melissophyllum*,
 - b) Vrijednosti faune: *Rana dalmatina*, *Ichthyosaura alpestris*, *Bombina variegata*, *Coronella austriaca*.

Član 14. (Vrijednosti Zone III)

- Posebne prirodne vrijednosti: Plivski vodopad, pećinski ekosistemi, sedra;
- Staništa od evropskog značaja: 91M0 -Panonsko-balkanske šume cera i kitnjaka, 8210 -Krečnjačke stijene sa hazmofitskom vegetacijom, 6210 - Poluprirodni suvi karbonatni travnjaci i pašnjaci sa facijesima žbunjaka (*Festuco-Brometalia*) (*važna staništa orhideja), 91K0 - Ilirske bukove šume (*Aremonio-Fagion*);
- Vrijednosti biološke raznolikosti:
 - a) Vrijednosti flore: *Campanula hofmannii*, *Hieracium grossianum*, *Moehringia bavarica*,
 - b) Vrijednosti faune: *Vipera ammodytes*, *Natrix tessellata*, *Bufo bufo*;
- Kulturno-historijske vrijednosti: nacionalni spomenici Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE VI. MJERE ZAŠTITE

Član 15. (Mjere zaštite u zoni aktivne zaštite – Zona I)

Zona aktivne zaštite (IUCN kategorija IV, Kategorija IV: Područje upravljanja staništima/vrstama Federacije BiH) na području pejzaža Plive zahtijeva specifične mjere koje imaju za cilj očuvanje prirodnih obilježja i ekosistema. U Zoni I zabranjuje se:

- zabranjuje se izgradnja novih građevinskih objekata i infrastrukture, osim rekonstrukcije postojećih objekata manjeg obima, isključivo u funkciji zaštite, monitoringa i edukacije, uz prethodno pribavljene uslove zaštite prirode i mišljenje upravitelja zaštićenog područja, te saglasnosti nadležnih organa;
- zabranjuju se svi građevinski i zemljani radovi koji mijenjaju prirodnu obalnu liniju i korito vodotoka (npr. nasipanje obala, betoniranje, itd), osim u slučaju nužnih sanacionih intervencija odobrenih od upravitelja, te koje su u skladu sa budućim Prostornim planom prirodnih obilježja;
- zabranjuje se svako narušavanje prirodnog hidrološkog režima, uključujući pregrađivanje, preusmjeravanje ili kaptiranje voda, kao i tehničke intervencije koje mogu ugroziti sedrotvornost, kvalitet vode i kontinuitet staništa;
- zabranjuje se lov i ribolov, osim u slučaju ciljanih upravljačkih mjera zaštite i obnove ekosistema (npr. monitoring, izlov alohtonih vrsta, naučna istraživanja), koje se provode uz prethodno pribavljene uslove zaštite prirode i mišljenje upravitelja zaštićenog područja, te saglasnosti nadležnih organa;
- zabranjuje se sječa šuma i krčenje šumske i obalne vegetacije, osim uzgojnih i sanitarnih zahvata koje su u skladu sa važećom šumsko-privrednom osnovom, a koji imaju za cilj očuvanje zdravstvenog stanja sastojina i stabilnosti staništa;
- zabranjuje se sakupljanje i eksploatacija prirodnih resursa uključujući sedru, šljunak, pijesak i druge geološke materijale, osim u naučno-istraživačke svrhe uz posebno odobrenje,
- zabranjuje se unos, ispuštanje i širenje alohtonih invazivnih i genetski modificiranih organizama, u cilju očuvanja autohtone flore i faune i prirodne strukture ekosistema;
- zabranjuje se paljenja vatre i otvorenog plamena izuzev u kontrolisanim uslovima (uz prethodno odobrenje);
- ograničenje pristupa lokalitetima prirodnih vrijednosti, pri čemu posjete trebaju biti organizovane uz nadzor čuvarske službe i u skladu s propisanim pravilima ponašanja;
- zabranjuju se sve aktivnosti koje nisu usklađene sa mjerama zaštite propisanih za nacionalne spomenike koji se nalaze u obuhvatu zone, u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika (Aneks 8 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH) („Sl. novine FBiH“, br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07);
- zabranu korištenja svih formi pesticida i umjetnih gnojiva unutar aktivnih zaštićenih zona kako bi se spriječilo dodatno opterećenje tla i vode;
- zabranjuje se ispuštanje neprečišćenih ili nedovoljno prečišćenih otpadnih voda iz svih postojećih objekata, u Plivska jezera i njihove pritoke, uključujući objekte koji nisu priključeni na kanalizacioni sistem ili koriste neadekvatne septičke jame;
- zabranu svih ostalih aktivnosti koje mogu narušiti namjenu zaštićenog područja;
- ograničava se saobraćaj motornih vozila u zoni aktivne zaštite, pri čemu je dozvoljen isključivo za potrebe upravljanja, monitoringa, zaštite prirode, hitnih i javnih službi, održavanja infrastrukture, te pristupa vlasnika i nosilaca prava na nekretninama, kao i za organizovane aktivnosti i posjete koje se provode u skladu s pravilima i uz prethodnu saglasnost upravitelja zaštićenog područja; zabranjuje se kretanje posjetilaca izvan jasno obilježenih staza i interpretativnih ruta, u cilju sprječavanja degradacije staništa, erozije i uznemiravanja faune;

- Strogo se zabranjuju sve manipulacije vodozahvatima i tehničke intervencije na vodotoku i jezerima koje mogu dovesti do narušavanja ekološkog i biološkog minimuma, sedrotvornog procesa i prirodnog vodnog režima Plivskih jezera. Svaka promjena režima vodozahvata mora biti usklađena s Pravilnikom o ekološkom minimalnom protoku i budućim Elaboratom o optimalnom biološkom i ekološkom protoku za Plivska jezera, te odobrena od nadležnih institucija i upravitelja zaštićenog područja;
- zabranjuje se plovidba neprijavljenim plovilima i plovilima s motorima na fosilna goriva, kao i upotreba glisera, skutera i drugih plovila koja proizvode značajnu buku i talase. Plovidba je dopuštena isključivo plovilima koja su u skladu sa posebnom odlukom o plovilima (Sl. novine Općine Jajce, br. 4/22) i režimom upravljanja zaštićenim područjem koji će biti regulisan u narednoj fazi.

Član 16.

(Mjere zaštite u zoni korištenja - Zoni II)

U drugoj zaštićenoj zoni (Zoni korištenja, IUCN kategorija VI, Kategorija VI: Zaštićena područja sa održivim korištenjem prirodnih resursa Federacije BiH) mjere zaštite su usmjerene na očuvanje ambijentalnih vrijednosti, tradicionalnih vrijednosti i korištenja prostora. U Zoni II zabranjuje se:

- Zabranjuje se izgradnja, dogradnja i rekonstrukcija objekata koji nisu u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom, aktom o proglašenju zaštićenog područja i mjerama zaštite nacionalnog spomenika „Kulturni pejzaž – Plivska jezera sa kompleksom mlinova na Plivi kod Jajca“, posebno u zaštitnom pojasu u kojem je gradnja izričito zabranjena;
- zabranjuju se sve aktivnosti koje nisu usklađene sa mjerama zaštite propisanih za nacionalne spomenike koji se nalaze u obuhvatu zone, u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika (Aneks 8 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH) („Sl. novine FBiH“, br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07);
- zabranjuje se gradnja i postavljanje privremenih objekata i infrastrukture (pontoni, platforme, nasuti platoi, neformalna parkirališta, montažni objekti) koji bi narušili prirodni pejzaž, sedrotvorne strukture ili vizuelni integritet prirodno-kulturnog pejzaža;
- zabranjuje se lov i ribolov koji nisu usklađeni sa važećim lovno-privrednim i ribolovno-privrednim osnovama, te aktivnosti koje su u skladu sa mjerama unapređenja prostora;
- zabranjuje se sječa šuma i uklanjanje obalne vegetacije koja nije u skladu sa važećom šumsko-privrednom osnovom;
- zabranjuje se upotreba pesticida, herbicida i mineralnih đubriva na poljoprivrednim površinama koje dreniraju direktno u Plivska jezera ili njihove pritoke, kako bi se spriječila eutrofikacija, zagađenje i narušavanje kvaliteta vode;
- zabranjuje se ispuštanje neprečišćenih ili nedovoljno prečišćenih otpadnih voda iz svih postojećih objekata, u Plivska jezera i njihove pritoke, uključujući objekte koji nisu priključeni na kanalizacioni sistem ili koriste neadekvatne septičke jame;

- zabranjuje se odlaganje čvrstog otpada, građevinskog otpada i drugih zagađujućih materijala duž obale, u vodenom pojasu i na područjima namijenjenim rekreaciji i posjeti;
- zabranjuje se postavljanje agresivnih reklamnih i promotivnih sadržaja, uključujući jumbo-plakate, svjetleće reklame i slične instalacije koje narušavaju vizuelni identitet kulturnog pejzaža;
- zabranjuju se svi građevinski i zemljani radovi koji mijenjaju prirodnu obalnu liniju i korito vodotoka (npr. nasipanje obala, betoniranje, itd), osim u slučaju nužnih sanacionih intervencija odobrenih od upravitelja uz upotrebu na prirodi zasnovanih rješenja, te koje su u skladu sa budućim Prostornim planom područja posebnih obilježja;
- zabranjuju se sve aktivnosti koje mogu narušiti stabilnost i integritet (tok i jačina) Brišićkog potoka;
- zabranjuje se unos, ispuštanje i širenje alohtonih invazivnih i genetski modificiranih organizama, u cilju očuvanja autohtone flore i faune i prirodne strukture ekosistema.

Član 17.

(Mjere zaštite u zoni korištenja - Zoni III)

U trećoj zaštićenoj zoni (IUCN kategorija V, Kategorija Va: Zaštićen pejzaž Federacije BiH), zabranjuje se:

- zabranu sječe šume koja nije u skladu sa šumsko-privrednom osnovom;
- zabranu lova i ribolova koji je u suprotnosti sa lovnom i ribolovnom privrednom osnovom;
- zabranu gradnje koja nije usklađena sa prostorno-planskom dokumentacijom;
- zabranjuje se svako narušavanje prirodnog hidrološkog režima, uključujući pregrađivanje, preusmjeravanje ili kaptiranje voda, kao i tehničke intervencije koje mogu ugroziti sedrotvornost, kvalitet vode i kontinuitet staništa, osim u slučaju nužnih sanacionih intervencija odobrenih od upravitelja uz upotrebu na prirodi zasnovanih rješenja, te koje su u skladu sa budućim Prostornim planom prirodnih obilježja;
- zabranjuju se sve aktivnosti koje nisu usklađene sa mjerama zaštite propisanih za nacionalne spomenike koji se nalaze u obuhvatu zone, u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika (Aneks 8 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH) („Sl. novine FBiH“, br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07);
- zabranjuje se gradnja i postavljanje privremenih objekata i infrastrukture (pontoni, platforme, nasuti platoi, neformalna parkirališta, montažni objekti) koji bi narušili prirodni pejzaž, sedrotvorne strukture ili vizuelni integritet prirodno-kulturnog pejzaža.

POGLAVLJE VII. DOZVOLJENE AKTIVNOSTI U ZONAMA

Član 18.

(Dozvoljene aktivnosti u zoni aktivne zaštite - Zoni I)

U zoni aktivne zaštite (IUCN kategorija IV, Kategorija IV: Područje upravljanja staništima/vrstama Federacije BiH) dozvoljene su aktivnosti:

- naučno-istraživačke aktivnosti koje uključuju monitoring biološke raznolikosti, kvaliteta vode i drugih prirodnih resursa;
- uspostavljanja interpretativnih i edukativnih sadržaja;
- provođenje redovitih upravljačkih aktivnosti usmjerenih ka očuvanju vrste ili održavanju staništa,
- sječa šume uzgojno-sanitarnog karaktera radi očuvanja zdravstvenog stanja šumskih sastojina, uz odobrenje upravitelja i u skladu s propisima;
- urgentno uklanjanje prisutnih invazivnih vrsta koje ugrožavaju ekosisteme;
- održavanje i rekonstrukcija postojećih objekata, uz minimalan ekološki utjecaj;
- aktivnosti usmjerene na povećanje kvaliteta postojećih staništa herpetofaune i ornitofaune;
- aktivnosti restauracije i obnove obalnih ekosistema uz korištenje na prirodi zasnovanih rješenja;
- aktivnosti usmjerene na očuvanje i stabilizaciju prirodnog hidrološkog režima, uključujući mjere vezane za protok, nivo vode i očuvanje sedrotvornih procesa, u skladu s nadležnostima i važećim propisima;
- uspostava dugoročnog plana upravljanja ihtiofaunom, uključujući monitoring populacija, trofičkih odnosa i utjecaja na sedrotvornost i kvalitet vode;
- rekreativne aktivnosti vezane za vodu su načelno dozvoljene, pri čemu će se kroz Plan upravljanja definisati prostorna ograničenja, intenzitet korištenja i posebni režimi zaštite, a pojedine aktivnosti ili lokaliteti mogu se privremeno ili trajno ograničiti ili zabraniti ukoliko se utvrdi negativan utjecaj na ekološke procese i ciljeve zaštite;
- korištenje vode Plivskih jezera u sklopu postojeće koncesije hidroelektrane Jajce I, uz poštivanje Pravilnika o ekološkom minimalnom protoku, redovnom monitoringu i evidenciji intervencija vodozahvata te pristupiti izradi Elaborata o optimalnom biološkom i ekološkom protoku za Plivska jezera;
- aktivnosti očuvanja i poboljšanja statusa vrsta herpetofaune uključujući i povećanje broja i kvaliteta vodenih tijela, izgradnju hibernakuluma, očuvanje povezanosti područja od interesa sa okolnim staništima;
- izuzetno, aktivnosti koje nisu navedene kao redovno dozvoljene mogu se provoditi isključivo uz prethodnu saglasnost upravitelja, ukoliko su nužne radi očuvanja prirodnih vrijednosti, sigurnosti ljudi ili sprečavanja veće štete po ekosistem, te ako ne dovode do trajne degradacije prostora.

Član 19.

(Dozvoljene aktivnosti u zoni korištenja - Zona II)

U drugoj zaštićenoj zoni (IUCN kategorija VI, Kategorija VI: Zaštićena područja sa održivim korištenjem prirodnih resursa Federacije BiH) dozvoljene aktivnosti su:

- naučno-istraživačke aktivnosti koje uključuju monitoring biološke raznolikosti, kvaliteta vode i drugih prirodnih resursa, te hidrogeološka istraživanja u cilju zaštite sedre i sedrenih naslaga;
- uspostavljanje interpretativnih i edukativnih sadržaja, uključujući i uspostavu nenametljive infrastrukture za posmatranje ptica, isključivo na stručno određenim mikrolokacijama i uz

korištenje prirodnih materijala, na način koji ne ugrožava staništa, prirodne procese i ponašanje ptica;

- istraživanje, korištenje, obnova i prezentacija kulturno-historijskog naslijeđa;
- uređenje, očuvanje i obnova speoloških objekata koji su prepoznati kao staništa za šišmiše;
- lovne i ribolovne te šumsko-privredne aktivnosti, koje se odvijaju u skladu sa ciljevima očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti zaštićenog područja uz poštivanje propisanih uslova zaštite prirode, te u skladu sa postojećim privrednim osnovama;
- urgentno uklanjanje prisutnih invazivnih vrsta koje ugrožavaju ekosisteme;
- aktivnosti očuvanja i poboljšanja procesa nastanka sedre i sedrenih barijera;
- podizanje svijesti lokalne zajednice i njihovo uključivanje u programe zaštite biološke raznolikosti;
- poljoprivredna proizvodnja i proizvodnja zdrave hrane bez upotrebe pesticida, posebice u blizini Plivskih jezera zbog povećanog rizika od eutrofikacije;
- unapređenje već postojeće turističke infrastrukture i izgradnja u cilju postizanja ambijentalne uklopljenosti, a koja je u skladu sa Prostornim planom područja posebnih obilježja, uz poštivanje zaštitnog pojasa u kojem je zabranjena gradnja Odlukom o proglašenju nacionalnog spomenika Plivska jezera s kompleksom mlinčića;
- razvoj kućnih radinosti i male privrede koja je u funkciji turizma i ekološke proizvodnje;
- uređivanje šetnica i staza u cilju olakšavanja pristupa i edukacije posjetitelja;
- fizička i duhovna rekreacija poput pješačenja, biciklizma, joge, meditacije, te drugih aktivnosti koje ne ugrožavaju prirodu;
- ograničena i kontrolirana upotreba plovila koja se mogu koristiti za službe osmatranja, spasilačku službu i ekološki turizam (vrsta plovila koja su u skladu sa Odlukom o plovilima);
- aktivnosti restauracije i obnove obalnih ekosistema uz korištenje na prirodi zasnovanih rješenja;
- izgradnja novih objekata i infrastrukturnih zahvata dozvoljena je isključivo u skladu sa važećim prostorno-planskim dokumentima, Odlukom o proglašenju nacionalnog spomenika i ciljevima zaštite područja, pri čemu nije dozvoljena gradnja koja bi narušila pejzažne, ekološke i kulturno-historijske vrijednosti zaštićenog krajolika;
- održavanje, sanacija i unapređenje postojeće komunalne i tehničke infrastrukture (vodovod, kanalizacija, oborinska odvodnja, elektro i telekom mreže), isključivo u cilju smanjenja negativnih utjecaja na vodne i kopnene ekosisteme i u skladu sa režimima zaštite.

Član 20.

(Dozvoljene aktivnosti u zoni korištenje - Zona III)

Dozvoljene aktivnosti u zoni korištenja (IUCN kategorija V, Kategorija Va: Zaštićen pejzaž Federacije BiH) su:

- unapređenje i izgradnja edukacionih, turističkih, sportskih, kulturnih i rekreativnih objekata za turizam, koji će biti ambijentalno uklopljeni i izgrađeni u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom, važećim propisima, budućim Prostornim planom područja posebnih obilježja te sa prethodnim pribavljanjem saglasnosti i odobrenja u skladu sa zakonom;

- naučno-istraživačke djelatnosti;
- edukativne djelatnosti;
- istraživanje, korištenje, obnova i prezentacija kulturno-historijskog naslijeđa;
- lovne i ribolovne te šumsko-privredne aktivnosti u skladu sa važećim propisima i privrednim osnovama;
- čuvanje, revitalizacija i podsticanje tradicionalnog korištenja poljoprivrednog zemljišta, uključujući ekstenzivno stočarstvo, ispašu i održavanje pašnjaka, kao ključnih elemenata pejzaža i biološke raznolikosti;
- poljoprivredna proizvodnja uz primjenu principa održive i ekološki prihvatljive poljoprivrede, uz ograničenje ili zabranu upotrebe pesticida, herbicida i mineralnih đubriva u zonama koje mogu imati direktan ili indirektan utjecaj na Plivska jezera i vodotoke;
- razvoj kućnih radinosti i male privrede koja je u funkciji turizma;
- održavanje i rekonstrukcija postojećih infrastrukturnih objekata, uz minimalan ekološki utjecaj;
- izgradnja i održavanje saobraćajne, komunalne i elektro-energetske infrastrukture, kao i infrastrukture za prateće usluge, u skladu sa Prostornim planom područja posebnih obilježja.

Član 21.

(Razvojne smjernice i mjere unapređenja prostora Zaštićenog pejzaža „Pliva“)

U cilju očuvanja, unapređenja i održivog korištenja prirodnih vrijednosti Zaštićenog pejzaža „Pliva“, utvrđuju se sljedeće razvojne smjernice i mjere unapređenja prostora:

- održavati postojeća vodena staništa i vodotok te njihovu biološku raznolikost;
- provesti istraživanja i izraditi Elaborat o ekološko prihvatljivom protoku specifično određenom za održavanje biološkog i ekološkog optimuma kontinuiteta Plivskih jezera i rijeke Plive, uključujući sedrotvornost, kvalitet vode i stanišne uslove. Novi Elaborat o ekološkom i biološkom protoku potreban je radi usklađivanja upravljanja vodnim resursima Plivskih jezera sa važećim pravilnikom o ekološkom protoku, uz uvažavanje specifičnih sedrotvornih i ekosistemskih procesa, te radi osiguranja dugoročne pravne i operativne stabilnosti postojećeg hidroenergetskog korištenja;
- provesti identifikaciju svih izgrađenih objekata i infrastrukturnih sistema koji gravitiraju Plivskim jezerima, radi utvrđivanja stanja komunalne infrastrukture, s posebnim fokusom na sisteme odvodnje otpadnih voda, u cilju sprječavanja daljnjeg zagađenja i eutrofikacije Plivskih jezera i pripadajućih vodenih ekosistema; izraditi plan fazne sanacije i unapređenja sistema upravljanja otpadnim vodama u slivu Plivskih jezera;
- izraditi Analizu rizika zagađenja površinskih i podzemnih voda (studiju ranjivosti područja);
- izraditi detaljne planove regulacije korita i obala Plive i Vrbasa;
- izraditi i provoditi procjenu turističkog nosivog kapaciteta Plivskih jezera, uz definisanje maksimalno dozvoljenog broja posjetilaca i intenziteta aktivnosti po zonama, kako bi se spriječilo preopterećenje prostora i osiguralo dugoročno očuvanje prirodnih, pejzažnih i kulturno-historijskih vrijednosti područja;

- pratiti stanje i vrednovati promjene u zaštićenom području, te nadzirati i pravovremeno utjecati na zahvate u prostoru kako bi imali što manji utjecaj na prirodne, kulturne i vizualne vrijednosti zaštićenog područja;
- istraživati nadzemnu floru i faunu te vršiti monitoring stanja ovih prirodnih vrijednosti,
- aktivno provođenje mjera restauracije i obnove populacije autohtonog ribljeg genofonda u jezerima, uključujući i mjere izlova alohtonih populacija, te zabranju poribljavanja alohtonim vrstama;
- aktivno provođenje mjera restauracije i obnove sedrenih površina i staništa;
- u planiranju i provođenju mjera upravljanja i unapređenja prostora uvažavati očekivane uticaje klimatskih promjena na hidrološki režim, sedrotvorne procese i ekosisteme Plivskih jezera, uz primjenu prilagodljivog (adaptivnog) pristupa upravljanju;
- sarađivati pri izradi šumskoprivrednih planova za državne i privatne šume i nadzirati način korištenja šuma u skladu sa smjernicama zaštite prirode;
- sarađivati pri izradi lovnim i ribolovnim privrednim osnova u obuhvatu zaštićenog područja i pratiti njihovo provođenje;
- sarađivati sa lokalnim turističkim organizacijama, privrednim društvima i fizičkim licima koji se bave organizacijom ekoturističkih aktivnosti, s naglaskom na ekosisteme Plivskih jezera, sa ciljem zaštite područja i održivog razvoja turizma;
- razviti i provoditi program podrške ekološkoj i ekstenzivnoj poljoprivredi i stočarstvu u slivu Plivskih jezera, s ciljem očuvanja tradicionalnih pašnjaka, smanjenja pritiska na vodne ekosisteme i sprječavanja eutrofikacije, uključujući savjetodavnu podršku, edukaciju i podsticaje za lokalne proizvođače;
- uspostaviti mjere za smanjenje difuznog zagađenja iz poljoprivrede, uključujući tampon-zone uz vodotoke i jezera, kontrolu upotrebe pesticida i đubriva, te promociju prirodi prihvatljivih praksi upravljanja zemljištem;
- podsticati razvoj i brendiranje lokalnih proizvoda nastalih kroz ekološki prihvatljive prakse u obuhvatu zaštićenog područja, kao dio održive turističke ponude i identiteta Plivskih jezera;
- provesti detaljna istraživanja minski sumnjivih područja, te provesti urgentno deminiranje potvrđenih miniranih površina unutar obuhvata.

Razvojne smjernice se detaljnije razrađuju u Planu upravljanja Zaštićenim pejzažem „Pliva“.

POGLAVLJE VIII. ORGANIZACIJA PROSTORA, UPRAVLJANJE I PLAN UPRAVLJANJA

Član 22. (Organizacija prostora)

- (1) Prostor Zaštićenog pejzaža „Pliva“ organizira se u svrhu zaštite, očuvanja, korištenja i upravljanja prirodnim vrijednostima. Organizacija prostora uređuje se prostornim planom područja posebnih obilježja.
- (2) Prostorni plan područja posebnih obilježja donosi se u skladu sa važećim propisima.

Član 23. **(Plan upravljanja)**

- (1) Plan upravljanja Zaštićenim pejzažem „Pliva“ je osnovni planski dokument zaštite i upravljanja područjem.
- (2) Plan upravljanja izrađuje upravitelj zaštićenog područja uz učešće nadležnih institucija i javnosti.
- (3) Plan upravljanja usvaja Općinsko vijeće Jajce, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.
- (4) Do donošenja plana upravljanja Općina Jajce, uz saglasnost Federalnog ministarstva i nadležnih kantonalnih ministarstava, donosi privremene upravljačke smjernice s osnovnim dijelovima plana upravljanja bez provođenja postupka javnog uvida.

Član 24. **(Upravljač)**

Upravljanje Zaštićenim pejzažem „Pliva“ vrši Javna ustanova „Agencija za kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca“, u skladu sa Planom upravljanja i Prostornim planom područja posebnih obilježja.

Član 25. **(Korištenje prostora)**

- (1) Korištenje prostora Zaštićenog pejzaža dozvoljeno je samo u skladu sa zonama zaštite, režimima zaštite i Planom upravljanja.
- (2) Sve djelatnosti i zahvati u prostoru moraju biti usklađeni s ciljevima zaštite, nosivim kapacitetima i režimima korištenja utvrđenim ovim aktom i Planom upravljanja.
- (3) Zahvati koji mogu imati utjecaj na prirodne vrijednosti mogu se provoditi samo uz prethodno odobrenje upravljača i u skladu sa posebnim propisima iz oblasti zaštite prirode, voda, šuma i prostornog uređenja.

POGLAVLJE IX. FINANSIRANJE

Član 26. (Finansiranje)

Finansiranje zaštite, upravljanja, održavanja i unapređenja Zaštićenog pejzaža Plive obezbjeđuju se iz sljedećih izvora finansiranja:

- Budžeta osnivača - Općina Jajce,
- iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH u skladu sa Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03) i fondova za zaštitu okoliša kantona u kojima je Fond za zaštitu okoliša osnovan,
- prihodi od turističkih i edukativnih aktivnosti,
- prihoda od korištenja prirodnih vrijednosti u zaštićenim područjima,
- prihoda od naknada
- donacija, projekata i međunarodnih fondova i
- drugih izvora utvrđenih Zakonom o zaštiti prirode Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 66/13 i 10/25) i posebnim propisima.

POGLAVLJE X. NADZOR

Član 27. (Nadzor nad provođenjem Odluke)

- (1) Upravni nadzor nad zakonitošću provođenja ove Odluke vrši nadležni općinski organ.
- (2) Inspeksijski nadzor nad provođenjem mjera zaštite vrše nadležne kantonalne i federalne inspekcije u skladu sa posebnim propisima.
- (3) Neposredni nadzor vrši upravljač putem nadzornika prirode.

POGLAVLJE XI. KAZNE NE ODREDBE

Član 28. (Prekršaji i prekršajne kazne)

Za prekršioce odredbi članova ove Odluke shodno će se primjenjivati kaznene odredbe predviđene Zakonom o zaštiti prirode FBiH (Sl. Novine FBiH, br. 66/13, 10/25), te ostalih propisa iz oblasti zaštite okoliša.

POGLAVLJE XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

(Prostorni plan područja posebnih obilježja)

- (1) Prostorni plan područja posebnih obilježja donosi se u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ove Odluke.
- (2) Detaljne granice Zaštićenog pejzaža "Pliva" bit će precizirane prostornim planom posebnih obilježja od značaja za Federaciju BiH.

Član 30.

(Plan upravljanja)

Plan upravljanja Zaštićenim pejzažem donosi se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Član 31.

(Digitalni katastar)

Organ uprave nadležan za geodetske poslove izvest će u digitalnom katastarskom planu detaljan prikaz granica Zaštićenog pejzaža u roku od godinu dana od stupanja na snagu ove Odluke.

Član 32.

(Izmjene, dopune i prestanak važenja Odluke)

- (1) Ova Odluka, kao akt o proglašenju zaštićenog prirodnog područja u smislu člana 144. Zakona o zaštiti prirode Federacije Bosne i Hercegovine, može se izmijeniti, dopuniti ili staviti van snage isključivo od strane Općinskog vijeća Jajce, u postupku propisanom Zakonom o zaštiti prirode.
- (2) Postupak iz stava (1) ovog člana obavežno uključuje:
 - a) izradu nove ili ažurirane stručne podloge od strane ovlaštenog pravnog lica,
 - b) provođenje javnog uvida i javne rasprave,
 - c) pribavljanje mišljenja nadležnih organa,
 - d) prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva okoliša i turizma.
- (3) Nijedan drugi organ, tijelo, javna ustanova, organizaciona jedinica općine, kao ni nosilac izvršne vlasti, nema ovlaštenje da samostalno suspenduje, ukine, proglasi ništavom ili na drugi način stavi van snage ovu Odluku ili pojedine njene odredbe.
- (4) Izmjene koje se odnose na granice obuhvata, kategoriju zaštite, zoniranje, ciljeve zaštite ili upravitelja zaštićenog područja ne mogu se provesti bez ispunjenja uslova iz stava (2) ovog člana.

(5) U slučaju donošenja propisa višeg nivoa vlasti kojim se predmetno područje proglašava zaštićenim u strožijoj kategoriji zaštite, ova Odluka se primjenjuje u dijelu koji nije suprotan tom propisu, do njenog usklađivanja.

(6) Privremene izvanredne okolnosti, uključujući stanje prirodne ili druge nesreće, ne mogu biti osnov za trajno ukidanje režima zaštite uspostavljenog ovom Odlukom.

Član 33.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Općine Jajce“.

OBRAZLOŽENJE

Prijedloga Odluke o proglašavanju Plive Zaštićenim pejzažem

1. Razlozi za donošenje Odluke

Područje šireg obuhvata Plivskih jezera predstavlja jedno od najvrednijih prirodnih područja na teritoriji Općine Jajce, a karakterišu ga izuzetne hidrološke, geomorfološke, pejzažne i biološke vrijednosti.

U skladu s načelima zaštite prirode i međunarodnim standardima očuvanja biološke raznolikosti, Javna ustanova „Agencija za kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca” je pokrenula proceduru proglašenja ovog područja zaštićenim, te je u tu svrhu izrađeno Stručno obrazloženje za zaštitu pejzaža Plive (2024/2025), kojeg je pripremio konzorcij **Inicijativa za šumarstvo i okoliš – FEA, Centar za energiju, okolinu i resurse – CENER 21 i ENOVA d.o.o. Sarajevo**. U izradi dokumenta učestvovao je multidisciplinarni tim od 18 eksperata koji je obuhvatio koordinaciju i pravne aspekte upravljanja zaštićenim područjem, zaštitu prirodnih i okolišnih vrijednosti te održivo upravljanje prirodnim resursima, prostorno planiranje, GIS analize i zoniranje, ekonomske aspekte zaštite prirode, promociju zaštite prirode i kulturno-historijskog naslijeđa, kao i stručne biološke i hidrogeološke analize (flora, vegetacija i staništa, ihtiofauna, herpetofauna, ornitofauna, sisari i šišmiši), uz podršku mlađih saradnika u prikupljanju i obradi podataka. Sveobuhvatnost i kvalitet Stručnog obrazloženja dodatno su potvrđeni njegovim obimom i strukturom, s obzirom na to da dokument obuhvata približno 200 stranica, uključuje 45 analitičkih i preglednih tabela te 53 grafička i kartografska prikaza, čime je osigurana detaljna, transparentna i stručno utemeljena obrada svih relevantnih prirodnih, prostornih, ekoloških i socio-ekonomskih aspekata područja. **Stručno obrazloženje je potvrdilo postojanje visokog nivoa prirodne vrijednosti i dala stručne preporuke za njegovu zaštitu kroz kategoriju V - Zaštićen pejzaž Federacije BiH (IUCN kategorija V).**

Na osnovu rezultata Stručnog obrazloženja i relevantnih propisa, postoji jasna potreba da se prostor adekvatno zaštititi, očuva i unaprijedi, kako bi se dugoročno spriječile degradacije, nekontrolisani zahvati, gubitak staništa i hidroloških vrijednosti, te omogućio održivi razvoj turizma i rekreacije u skladu sa nosivim kapacitetima prostora.

2. Pravni osnov za donošenje Odluke

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u:

- članu 144. stav (4) Zakona o zaštiti prirode Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 66/13 i 10/25), kojim se jedinicama lokalne samouprave daje nadležnost da proglašavaju zaštićena prirodna područja kategorija III–VI uz prethodno izrađenu stručnu dokumentaciju;
- Zakonu o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, koji daje ovlaštenje vijeću da uređuje pitanja od značaja za zaštitu okoliša i prirode;
- stručnom obrazloženju kao obaveznoj stručnoj podlozi.

Shodno navedenom, Općinsko vijeće je ovlašteno donijeti ovu Odluku.

3. Osnovne karakteristike područja

Stručno obrazloženje je identifikovalo sljedeće ključne prirodne vrijednosti područja:

- Hidrološke vrijednosti: Plivska jezera predstavljaju jedinstven hidrološki sistem, formiran kroz složene hidrološke i sedrotvorne procese koji su usloveli nastanak Velikog i Malog plivskog jezera, brojnih sedrenih barijera, i drugih hidrogeoloških vrijednosti. Ovaj sistem karakteriše visok kvalitet vode, stabilni hidrološki režim i očuvan kontinuitet vodnih i obalnih staništa. Posebnu vrijednost čine sedrene formacije, koje su izrazito osjetljive na fizičke i hemijske promjene, te Plivski vodopad kao jedan od najznačajnijih prirodnih fenomena ovog tipa u Bosni i Hercegovini.
- Biološka raznolikost: Područje šireg obuhvata Plivskih jezera odlikuje se visokom biološkom raznolikošću i prisustvom brojnih staništa od evropskog značaja, uključujući i 16 Natura 2000 staništa vezane za aluvijalne šume, klisure, livade košanice, karbonatne travnjake i šumske zajednice bukve, kitnjaka i cera. Evidentirano je prisustvo endemskih i zaštićenih biljnih vrsta, kao što su *Campanula hofmannii*, *Liparis loeselii* i *Carex acutiformis*, kao i bogatstvo faune, uključujući vrste riba, herpetofaune, ornitofaune, sisara i drugih grupa organizama vezanih za vodene i šumske ekosisteme. Posebno je značajan podatak da na području šireg obuhvata Plivskih jezera je zabilježeno 127 vrsta ptica, što predstavlja izuzetnu vrijednost i potvrđuje da su Plivska jezera potencijalno IBA (područje od značaja za ptice) područje. Poseban značaj imaju i šume visoke zaštitne vrijednosti (HCVF) za kontinuitet prirodnih ekoloških procesa unutar cijelog posmatranog obuhvata.
- Geomorfološke i pejzažne vrijednosti: Geomorfološku strukturu područja čine sedrene barijere, jezerske obale, kanjonski i klisurasti dijelovi, krečnjačke stijene i širi pejzaž, koji zajedno formiraju prepoznatljiv i vizuelno izuzetno vrijedan prirodni ambijent. Mozaik vodenih površina, šuma, livada i stijenskih formacija doprinosi visokom pejzažnom kvalitetu prostora, koji ima značajnu ulogu u očuvanju prirodnog identiteta područja, ali i u razvoju održivog turizma i rekreacije.
- Kulturno-historijske vrijednosti i prirodno-kulturni pejzaž: Područje pejzaža Plive predstavlja jedinstvenu cjelinu prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti, u kojoj su prirodni procesi i dugotrajno ljudsko korištenje prostora oblikovali prepoznatljiv kulturni pejzaž. Posebnu vrijednost imaju nacionalni spomenici Bosne i Hercegovine „Kulturni pejzaž – Plivska jezera sa kompleksom mlinova na Plivi“ i „Historijsko gradsko područje Jajca“, kao i drugi objekti kulturno-historijskog naslijeđa unutar obuhvata zaštićenih zona. Tradicionalno korištenje prostora, vodni mlinovi, pejzažne vizure i historijski slojevi čine ovo područje jednim od najznačajnijih primjera prirodno-kulturnog pejzaža u Bosni i Hercegovini.

4. Razlozi za izbor kategorije zaštite

Na osnovu prirodnih vrijednosti, postojećeg korištenja i smjernica Stručnog obrazloženja, predložena je kategorija V – Zaštićen pejzaž Federacije BiH (IUCN kategorija V).

Ova kategorija:

- omogućava zaštitu prirodnih i kulturnih vrijednosti;

- dopušta tradicionalno korištenje prostora;
- otvara mogućnosti za održivi turizam, rekreaciju i edukaciju;
- omogućava aktivnu ulogu lokalne zajednice u upravljanju;
- osigurava očuvanje hidrološkog sistema šireg područja Plivskih jezera.

Ova kategorija predstavlja najprikladniji vid zaštite, jer istovremeno štiti prirodne fenomene i omogućava održivi razvoj prostora.

5. Zoniranje i mjere zaštite

Studija valorizacije definisala je zoniranje u tri cjeline:

- Zona I – zona aktivne zaštite (IUCN kategorija IV, Kategorija IV: Područje upravljanja staništima/vrstama Federacije BiH)

Obuhvata Plivska jezera, sedrene barijere i fenomene i najosjetljivije stanišne cjeline. Zona I predstavlja ekološko jezgro zaštićenog područja, koje osigurava funkcionalnu osnovu za šire zone korištenja (IUCN V, Kategorija Va: Zaštićen pejzaž Federacije BiH i VI, Kategorija VI: Zaštićena područja sa održivim korištenjem prirodnih resursa Federacije BiH). Bez jasno definisane zone aktivne zaštite, mjere u zonama C i D ne bi imale dugoročnu ekološku održivost, niti bi bilo moguće upravljati pritiscima koji dolaze iz turističkih, rekreativnih i tradicionalnih aktivnosti.

- Zona II – zona korištenja (IUCN kategorija VI, Kategorija VI: Zaštićena područja sa održivim korištenjem prirodnih resursa Federacije BiH)

Zona II omogućava očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti kroz kontrolisano korištenje prostora, uz jasno definisanu ulogu amortizacije pritiska prema zoni aktivne zaštite.

- Zona III –zona korištenja (IUCN kategorija V, Kategorija Va: Zaštićen pejzaž Federacije BiH)

Zona III ima ulogu amortizacije i upravljačke zone, u kojoj se dozvoljavaju tradicionalne djelatnosti, rekreacija i turizam, pod jasno definisanim pravilima i ograničenjima. Upravljanje u ovoj zoni usmjereno je na očuvanje pejzažnih vrijednosti, stabilnost ekosistema i sprječavanje negativnih utjecaja na ekološko jezgro zaštićenog područja.

6. Očekivani efekti donošenja Odluke

Donošenjem ove Odluke uspostavlja se institucionalni i pravni okvir za očuvanje, održivo korištenje i unapređenje prirodnih i pejzažnih vrijednosti predmetnog područja, čime se očekuju sljedeći pozitivni učinci:

- dugoročna zaštita prirodnih vrijednosti šireg područja Plivskih jezera i okolnog pejzaža;
- smanjenje pritiska poput: ilegalne i nekontrolisana gradnja, zagađenje, nekontrolisane eksploatacije prirodnih resursa, neodrživog turizma, narušavanje staništa i biološke raznolikosti područja;
- uvođenje jasnog upravljačkog režima koji omogućava efikasnu zaštitu prostora;

- razvoj održivog turizma i rekreacije, uz očuvanje prirodnih resursa;
- povećanje kvaliteta života lokalnog stanovništva, stvaranjem novih ekoloških, turističkih i edukativnih mogućnosti;
- mogućnost korištenja međunarodnih i domaćih fondova za zaštitu prirode, upravljanje vodama, edukaciju i turizam;
- jačanje identiteta Općine Jajce kao zajednice koja štiti svoje prirodne vrijednosti.

7. Finansijske implikacije

Za implementaciju Odluke o proglašenju Zaštićenog pejzaža Plive potrebno je osigurati finansijska sredstva za izradu i provedbu osnovne planske dokumentacije, kao i sredstva za upravljanje, održavanje, zaštitu i promociju zaštićenog područja, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Federacije Bosne i Hercegovine, naročito odredbama člana 208. navedenog Zakona.

To podrazumijeva planiranje finansijskih sredstava u okviru nadležnog organa vlasti koji proglašava zaštićeno područje, kao i drugih zakonom propisanih izvora finansiranja, uključujući sredstva Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH, sredstva ostvarena korištenjem prirodnih dobara i zaštićenih prirodnih vrijednosti, te druge namjenske naknade i izvore utvrđene važećim propisima. Ovime se osigurava stabilan i predvidiv okvir za dugoročno upravljanje zaštićenim područjem.

Finansijska sredstva bit će potrebna za finansiranje direktnih troškova uspostave i funkcionisanja zaštićenog područja, rada upravitelja, organizacije i provođenja mjera stvarne zaštite u prostoru, kao i za izradu ključnih planskih dokumenata (Plan upravljanja i Prostorni plan područja posebnih obilježja). Detaljan pregled direktnih investicionih i operativnih troškova dat je u Stručnom obrazloženju, koje je sastavni dio ovog Obrazloženja Odluke. Direktni troškovi na nivou zaštićenog pejzaža Plive odnose se na početne (investicione) troškove uspostavljanja zaštićenog područja (oprema, vozila, infrastrukturni objekti i planska dokumentacija), kao i na godišnje operativne troškove upravljanja, koji uključuju troškove za plaće zaposlenih, režijske troškove, održavanje i amortizaciju opreme i infrastrukture.

Provedena finansijska analiza jasno pokazuje da **ukupan obim troškova u značajnoj mjeri zavisi od odabranog modela upravljanja**. U slučaju osnivanja novog javnog preduzeća ili ustanove, procijenjeni početni investicioni troškovi iznose **485.000 KM**, dok bi u slučaju povjeravanja upravljanja postojećoj JU „Agencija za kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca” iznosili **235.000 KM**, čime se već u fazi uspostave ostvaruje direktna ušteda od približno **250.000 KM**. Nadalje, na desetogodišnjem nivou, troškovi bruto plaća iznosili bi 4.974.240 KM za novo JP/JU, u odnosu na 2.764.920 KM za postojeću JU „Agencija za kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca”, što predstavlja uštedu od preko 2,2 miliona KM samo sa ovog aspekta u desetogodišnjem periodu.

Iz navedenog proizlazi da je **finansijski povoljnija i racionalnija opcija povjeravanje upravljanja postojećoj JU „Agencija za kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca”**, koja već raspolaže institucionalnim, kadrovskim i infrastrukturnim kapacitetima, čime se značajno smanjuju administrativni i operativni troškovi, ubrzava uspostava funkcionalnog sistema upravljanja i smanjuje dugoročno fiskalno opterećenje javnih budžeta.

Iako upravljanje zaštićenim područjem zahtijeva kontinuirana finansijska izdvajanja, ovi troškovi predstavljaju **javnu investiciju u očuvanje prirodnog kapitala**, čije se koristi dugoročno višestruko vraćaju kroz razvoj održivog turizma, rekreacije, edukacije, očuvanje ekosistemskih usluga i unapređenje kvaliteta života lokalnog stanovništva. U tom smislu, finansiranje zaštite Zaštićenog pejzaža Plive ocjenjuje se kao **opravdano, održivo i u potpunosti usklađeno sa važećim zakonskim okvirom**.

8. Zaključak

Na osnovu provedenog stručnog obrazloženja, pravnog okvira i potrebe da se očuvaju prirodne vrijednosti od lokalnog i regionalnog značaja, predlaže se Općinskom vijeću Jajce donošenje Odluke o proglašenju pejzaža Plive zaštićenim područjem.

KRATKI REZIME ZA VIJEĆNIKE

Prijedlog Odluke o proglašenju pejzaža Plive zaštićenim područjem

Poštovane vijećnice i vijećnici, pred vama se nalazi Odluka kojom se šire područje Plivskih jezera proglašava zaštićenim područjem - Zaštićenim pejzažem – kategorija V u skladu s važećim Zakonom o zaštiti prirode FBiH (Sl. novine FBiH, br. 66/13, 10/25).

Zašto se donosi Odluka?

Pejzaž Plive predstavlja jedno od najvrjednijih prirodnih područja Općine Jajce:

- izuzetno bogat pejzažni mozaik, koji uključuje tok rijeke Plive do vodopada „Jajce“, Plivska jezera i vodopad „Jajce“;
- visoko vrijedna staništa i izuzetno bogatstvo rijetkih, endemskih i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta;
- vrijedne šumske komplekse i sedrene formacije;
- jedinstven kulturno-historijski pejzaž od velikog značaja za turizam i lokalnu zajednicu.

Stručno obrazloženje (2024/2025), kojeg je pripremio konzorcij Inicijativa za šumarstvo i okoliš – FEA, Centar za energiju, okolinu i resurse – CENER 21 i ENOVA d.o.o. Sarajevo, a u čijoj izradi je učestvovao multidisciplinarni tim od 18 eksperata, jasno potvrđuje i argumentuje da je ovaj prostor potrebno zaštititi radi sprečavanja degradacije i osiguravanja održivog razvoja.

Šta ova Odluka donosi?

- uvodi se jasan sistem zona zaštite (zona aktivne zaštite (IUCN kategorija IV, Kategorija IV: Područje upravljanja staništima/vrstama Federacije BiH) i zone korištenja (IUCN kategorije V, Kategorija Va: Zaštićen pejzaž Federacije BiH i VI, Kategorija VI: Zaštićena područja sa održivim korištenjem prirodnih resursa Federacije BiH);
- uređuju se mjere zaštite, dozvoljene aktivnosti i ograničenja kako bi se sačuvala priroda;
- omogućava se razvoj održivog i kontrolisanog turizma, edukacije i rekreacije;
- sprječava se neplansko korištenje prostora, zagađenje i nelegalna gradnja;
- stvara se osnov za formiranje upravljačke strukture i povlačenje fondova iz ekoloških i turističkih programa.

Zašto je ovo važno za Općinu Jajce?

- pejzaž Plive postaje zvanično zaštićeni prirodni resurs općine;
- omogućava se dugoročna zaštita najvrjednijih ekosistema;
- odluka otvara prostor za razvoj ekoturizma i novih lokalnih inicijativa;
- povećava se vidljivost i prepoznatljivost Općine Jajce;
- jača se kvaliteta života građana kroz očuvanje prirodnog ambijenta.

Zaključak

Odluka je utemeljena na zakonima, stručnoj dokumentaciji i stvarnoj potrebi zajednice da očuva jedan od najvrjednijih prirodnih resursa.

Usvajanjem Odluke Općinsko vijeće osigurava trajnu zaštitu pejzaža Plive i omogućava njegov održivi razvoj za buduće generacije.